

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри технологій в
ресторанному господарстві та
готельної і ресторанної справи

Протокол №____ від “_____” 2018 р.
Зав. кафедри

Р.П. Никифоров

**РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»**

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

(заочна форма навчання)

Розробник: Сімакова О.О.
доц. кафедри технологій в
ресторанному господарстві та
готельної і ресторанної справи,
к.т.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	2
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	4
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	108
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль – дисципліни є формування у студентів знань і вмінь, спрямованих на організацію наукової діяльності, планування експериментальних досліджень та обробку отриманих результатів.

Завдання: засвоїти методику планування і організації наукових досліджень; вміти відбирати і аналізувати необхідну інформацію з обраної теми наукового дослідження; формулювати мету і задачі дослідження, розробляти теоретичні передумови, планувати і проводити експеримент; опрацьовувати результати вимірювань і оцінювати похибку спостережень, зпівставляти результати експерименту з теоретичними передумовами і формулювати висновки; складати звіт, доповідь або статтю за результатами наукового дослідження.

Предмет: вивчення методики планування і організації наукових досліджень з метою планування експериментальних досліджень та обробки отриманих результатів.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Наука, як система знань. Основні логічні поняття. Методи наукового дослідження

Тема 2. Наукові та науково-педагогічні кадри: вчені ступені, вчені звання, вищі академічні звання, аспірантура. Наукові заклади України

Тема 3. Наукові твори. Роль науково-технічної інформації в наукових дослідженнях. Державна система науково-технічної інформації

Тема 4. Первинна та вторинна інформація. Картотека і каталоги. Бібліографія. Довідники, енциклопедії та огляди. Пошук інформації

Тема 5. Спостереження та експеримент. Організація дослідження. Проведення експерименту

Тема 6. Основні задачі, напрями і етапи науково-дослідної роботи студентів

Тема 7. Записи досліджень. Табличне зведення числових даних. Графічне оформлення результатів дослідження. Обчислення результатів дослідження

Тема 8. Курсова (дипломна) робота: загальна характеристика. Послідовність виконання. Робота над текстом

Тема 9. Заключний етап роботи над курсовою (дипломною) роботою. Підготовка до захисту та захист. Типові помилки в написанні та оформленні курсової (дипломної, магістерської) роботи

Тема 10. Система інтелектуальної власності. Основні поняття і визначення

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	CPC
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Наука, основні поняття, методи. Наукові кадри і заклади України. Державна система науково-технічної інформації її накопичення та обробка					
Тема 1. Наука, як система знань. Основні логічні поняття. Методи наукового дослідження	27	1	1		25
Тема 2. Наукові та науково-педагогічні кадри: вчені ступені, вчені звання, вищі академічні звання, аспірантура. Наукові заклади України	31	1	1		29
Тема 3. Наукові твори. Роль науково-технічної інформації в наукових дослідженнях. Державна система науково-технічної інформації	1	1			
Тема 4. Первинна та вторинна інформація. Картотека і каталоги. Бібліографія. Довідники, енциклопедії та огляди. Пошук інформації	1	1			
Разом за змістовим модулем 1	60	4	2		54
Змістовий модуль 2. Організація науково-дослідної роботи. Студентська НДР. Оформлення результатів експерименту. Курсова, дипломна роботи як кваліфікаційне дослідження. Система інтелектуальної власності. Основні поняття і визначення					
Тема 5. Спостереження та експеримент. Організація дослідження. Проведення експерименту	26	1			25
Тема 6. Основні задачі, напрями і етапи науково-дослідної роботи студентів	30	1			29
Тема 7. Записи досліджень. Табличне зведення числових даних. Графічне	1	1			

оформлення результатів дослідження. Обчислення результатів дослідження					
Тема 8. Курсова (дипломна) робота: загальна характеристика. Послідовність виконання. Робота над текстом	1	1			
Тема 9. Заключний етап роботи над курсовою (дипломною) роботою. Підготовка до захисту та захист. Типові помилки в написанні та оформленні курсової (дипломної, магістерської) роботи	1		1		
Тема 10. Система інтелектуальної власності. Основні поняття і визначення	1		1		
Разом за змістовим модулем 2	60	4	2		54
Усього годин	120	8	4		108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Наука, як система знань. Основні логічні поняття. Методи наукового дослідження.	1
2	Наукові та науково-педагогічні кадри: вчені ступені, вчені звання, вищі академічні звання, аспірантура. Наукові заклади України.	1
3	Наукові твори. Роль науково-технічної інформації в наукових дослідженнях. Державна система науково-технічної інформації.	1
4	Первинна та вторинна інформація. Картотека і каталоги. Бібліографія. Довідники, енциклопедії та огляди. Пошук інформації.	1
Всього		4

5. Індивідуальні завдання

1. Роль вітамінів у харчуванні людини.
2. Роль мікроелементів у харчуванні людини.
3. Роль макроелементів у харчуванні людини.
4. Роль білків у харчуванні людини.
5. Роль жирів у харчуванні людини.
6. Роль вуглеводів у харчуванні людини.
7. Харчові добавки. Їх роль у харчуванні людини.
8. Використання нетрадиційної рослинної сировини у харчуванні людини.
9. Використання нетрадиційної тваринної сировини у харчуванні людини.
10. Використання соєпродуктів у виробництві ковбас.
11. Використання поліпшувачів у виробництві хлібобулочних виробів.

12. Використання добавок рослинного походження у виробах із м`яса.
13. Використання добавок рослинного походження у виробах із риби.
14. Використання добавок рослинного походження у виробах із пшеничного борошна.
15. Використання добавок тваринного походження у продуктах харчування.
16. Використання ферментних препаратів у виробництві продуктів харчування.
17. Антихарчові і деякі інші компоненти їжі, які оказують неблагоприємний вплив на організм.
18. Харчова цінність продуктів рослинного походження і її зміни після технологічної обробки.
19. Харчова цінність продуктів тваринного походження і її зміни після технологічної обробки.
20. Шляхи забезпечення харчових раціонів дефіцитними вітамінами.
21. Антиоксиданти. Їх роль у виробництві продуктів харчування
22. Роль БАР (біологічно активних речовин) у харчуванні людини.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Наука, основні поняття, методи. Наукові кадри і заклади України. Державна система науково-технічної інформації її накопичення та обробка	54	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: наука, основні поняття, методи. Наукові кадри і заклади України. Державна система науково-технічної інформації її накопичення та обробка. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9].</p> <p>2. Самотестування.</p>	Тестування
Змістовий модуль 2. Організація науково-дослідної роботи. Студентська НДР. Оформлення результатів експерименту. Курсова, дипломна роботи як кваліфікаційне дослідження. Система інтелектуальної власності. Основні поняття і визначення	54	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: організація науково-дослідної роботи. Студентська НДР. Оформлення результатів експерименту. Курсова, дипломна роботи як кваліфікаційне дослідження. Джерело [1, 2, 4, 5, 6].</p> <p>2. Самотестування.</p> <p>3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	Тестування, виконання індивідуального завдання

7. Результати навчання

1	Знання та розуміння методики планування наукових досліджень
2	Знання та розуміння організації наукових досліджень
3	Знання та розуміння організації студентської наукової роботи
4	Знання та розуміння щодо проведення експериментальних досліджень
5	Знання правил складання звіту, доповіді або статті за результатами наукового дослідження
6	Уміння відбирати і аналізувати необхідну інформацію з обраної теми наукового дослідження
7	Уміння формулювати мету і задачі дослідження, розробляти теоретичні передумови
8	Уміння планувати і проводити експеримент
9	Уміння опрацьовувати результати вимірювань і оцінювати похибку спостережень
10	Уміння зпівставляти результати експерименту з теоретичними передумовами
11	Уміння формулювати висновки з НДР
12	Уміння складати звіт, доповідь або статтю за результатами наукового дослідження

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (залік)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання		
25	25	50	0	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-балльна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Сімакова О.О. Конспект лекцій з дисципліни «Основи наукових досліджень та інтелектуальна власність» для студентів спеціальності «Харчові технології та інженерія», 2017 р. – 68 с.
2. Основи наукових досліджень [Текст] : метод. рекомендації до проведення семінарських занять для студ. напряму підготов. «Харчові технології та інженерія» ден. та заоч. форм навчання / О.О.Сімакова, Р.П. Никифоров; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. ТРГ та ГРС. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2015. – 15 с.
3. Основи наукових досліджень [Текст] : метод. рекомендації до самостійної роботи для студ. напряму підготов. «Харчові технології та інженерія» ден. та заоч. форм навчання / О.О.Сімакова, Р.П. Никифоров; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. ТРГ та ГРС. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2015. – 24 с.
4. Сімакова О.О. Основи наукових досліджень / О.О.Сімакова, Р.П.Никифоров.- 2-е вид. перероб. та доп. - Д. : ДонНУЕТ, 2012. - 152 с.

Допоміжна

1. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень / І.М.Грищенко, О.М.Григоренко, В.А.Борисейко. - К. : КНТЕУ, 2001. - 185 с.
2. Сімакова О.О. Основи наукових досліджень / О.О.Сімакова, Р.П.Никифоров. - Д. : ДонДУЕТ, 2006. - 138 с.
3. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької роботи / В.М.Шейко, Н.М. Кушнаренко. – К. : Знання-Прес, 2003. - 295 с.

Інформаційні ресурси

1. Основы научных исследований [Електронний ресурс] / Режим доступу: // <http://socioline.ru/.../ludchenko-ya-a-p...>
2. Основы научных исследований [Електронний ресурс] / Режим доступу: // <http://dis.finansy.ru/pupl/002.htm>